

Polón Peba Mórrag Kolosi Sos Pamkolpamdó Ngaensingül Bóktan

Ini Peba Mórrag Nótó Wialómórr, Nóma, akó Nóla

[Apostol] Pol ini peba mórrag wató wialómórr Kolosi sos pamkolpamdó. Timoti wankü yarilürr, a wató koke wialómórr. Pol ini peba mórrag nóma wialómórr, wa tümün müötüdü pamzan nyabelórr. Wa we koke wialómórr wa nóla yarilürr, a wa aprrapórr Rrom wirri basirrdü nyabelórr. Pol ola amkoman tümün müötüdü koke nyabelórr, wa popa müötüdü nyabelórr, sein sye-i amelórrón gazirr pamab tangdó (Apostolab Tórrmen 28:16, 30). Oya gómdamal gaodó kwarilürr oya angónóm. Wa ola yarilürr ini pail ngarkwatódó 61-62 Kerrison amtómól kakóm.

Ini tonarrdó Pol ta tóba peba mórrag wibalómórr Epesus sos pamkolpamdó, Pilipi sos pamkolpamdó, akó oya gódam Pilimonka. Nis pam nisa, ngi Tikikus akó Onesimus,* ini peba mórrag Kolosi pamkolpamdó idódrri.

Kolosi Wirri Basirr

Kolosi wirri basirr Laekus tobarran kabedó yarilürr, Eisia prrobins kugupidü. Polón

---

* : Onesimus Pilimonón [leba zaget olom] yarilürr, ma Polón peba mórrag Pilimonka ngaka.

ngyaben tonarrdó, Eisia darrü prrobins yarilürr, Rrom kinga ne bwób alngomól yarilürr. Erkye ene prrobins Tórrki kantrri kugupidüma, Eisia Maenorr kugupidü. Epesus wirri basirr ta Eisia prrobins kugupidü yarilürr. Kolosi sos pamkolpam Zu-koke pamkolpam kwarilürr, da aprrapórr ngibürr [Zu pamkolpam] ta ola kwarilürr.

Pol ola kokean ngyabelórr ó kokean [Morroal Bóktan] amgol yarilürr. A wa aüd pailüm Epesusüm ngyabelórr akó Morroal Bóktan Yesunkwata amgol yarilürr. Darrü Kolosi pam ngi Epaprras ola Yesun amkoman angun pamóm bainürr akó wa Morroal Bóktan Kolosi wirri basirrdü idódürr. Olgabi darrü sos bókyanórr akó Epaprras Yesun zaget tólaelórr ene sosdó (1:7; 4:12-13).

Polón Zitülkus Ini Peba Mórrag Wialómóm

Pol tümün müótüdü pamzan nóma ngyabelórr, Epaprras oyaka tamórr. Wa Polón izazilürr ngibürr pamabkwata, obae bóktan nidi umul bain kwarilürr Kolosi sosdó. We zitülkusdü, Pol ini peba mórrag wialómórr Yesun amkoman angun pamkolpamdó Kolosim. Oya ubi yarilürr, i metat amkoman bóktan Yesunkwata ki amkoman angun kwarile akó ene obae umulbain pam koke ki ok ninünüm ibü ilklió büliónüm.

Ene obae umulbain bóktan módóga:

1. Darrü paman ubi nóma yarile Yesun amkoman angun pamóm bainüm, oya [gyabi sopae ki singgapinüm]. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 2:11-12.

2. Blaman Yesun amkoman angun pamkol-pama wata Mosesón gida mamooan ki kwarile akó ngibürr Zu gida alo akó anónankwata. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 2:13b-16.
3. God ini tüp koke tónggapónórr, a kolae arüng samua tónggapónóp, nibiób arüng kari yarilürr Godkagabi, akó blaman elklaza ini tüpdü kolaeako. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 1:16-17 akó 2:9-10.
4. Pamakan бүb ta kolaea, da igósidi Godón Mesaya ([Kerriso]) pamakan бүbi koke tamórr ini tüpdü. We ngarkwatódó, Yesun бүb samuan бүbzan yarilürr o Yesu ene Mesaya koke yarilürr. Wa wata darrü morroal pam yarilürr. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 1:19-20 akó 2:3.

Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módógako:

- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan *1:1-14*
  1. Polón morroal ngürr bóktan Kolosi wirri basirr sos pamkolpamdó *1:1-2*
  2. Pol eso akyanórr akó tóre ekórr *1:3-14*
- B. Kerriso ia nótóke akó wa laró tómbapóna *1:15-23*
- C. Polón zaget sos pamkolpamabkü *1:24-2:5*
- D. Mi ngyaben kwarilo pamkolpamzan Ker-risoka nidi dabyórrünakla *2:6-23*
- E. Mi inzan ngyaben kwarilo, Godón ubi ngark-watódó *3:1-17*
- F. Iki bókran bóktan Yesun amkoman angun kolpamdó, darrpan müótüdü nidi ngyaben-dako *3:18-4:1*
- G. Ngibürr ikik bókran bóktan *4:2-6*

H. Dómdóm alakón bóktan 4:7-18

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

Polón Morroal Ngürr Bóktan Kolosi Wirri Basirr Sos Pamkolpamdó

¹ Ka, Pol, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Timoti, mibü zonaret, kankü asine. Ka Kerriso Yesun [apostolóla] Godón ubidügab.

² Ka yabüka wialómdóla, Godón pamkolpam nidipakla Kolosi wirri basirrdü. E kibü [zonaretalakra], Yesun nidi amkoman angundakla amkoman moboküpi.

Ka tóredóla, [gail tonarr] akó moboküpdü paud sab yabüka asi ki namülam God mibü Abdógabi.

Polón Eso Bóktan akó Tóre

³ Ki metat Godón eso akyandamli, mibü [Lod] Yesu Kerrison Ab nótóke, ki nóma tóredamli yabünkü. ⁴ Zitülkus módóga, ki arrkrrurri wagó, e amkoman angundakla Yesu Kerrison akó yabü [moboküpdü ubia] blaman Godón pamkolpamdó. ⁵ Ene amkoman bangun akó moboküpdü ubi yabüne, zitülkus e darrem elklazam [gedlóngóm bairdakla], God ne elklaza tómbapónórr kwitüm. E ene elklazabóka ngaen barrkrrurrü, amkoman bóktan nóma sidüdóp, Morroal Bóktan Yesunkwata. ⁶ Nugupazan dódórr bairdo akó küp tulum bamgündo, Morroal Bóktana bayoda akó blaman ini tüpdü pamkolpama bókyandako ene Morroal Bóktan amkoman angun akó bókyandako ngyaben

Godón ubi ngarkwatódó. Ini wata wa inzan pokoa tómbapólórr yabükama ene tonardógabi, e ene bóktan nóma barrkrrurrü Godón gail tonarrankwata akó e ene gail tonarran [küp amkoman emzyetarre]. ⁷ Ene wa Epaprras wató yarilürr ini poko yabü nótó umul ninóp. Wa kibü moboküpdü kamada, kinkü nótó zagetóda. Wa kibü ngidü amkoman moboküpi zagetóda Kerrisonkü. ⁸ Wa ta akó kibü tüzazilóp Godón Samua yabü moboküpdü iazan zagetóda akó moboküpdü ubi nókyenóp ngibürr Godón pamkolpamabkü.

⁹ We zitülkUSDü, ki koke bólenóp tóre bakom yabünkü ene ngürrdügabi, ki ne bóktan barrkrrurrü yabükwata. Kibiób tóredó, ki Godón amtindakla wagó, e sab amkoman umul koralo oya ubi larógóma blaman [wirri gyagüpitótók] akó küp amzyatódógabi, Godón Samua ne nis kla akyanda. ¹⁰ Akó ki ene poko Godón amtindakla, igósüm e sab ngyaben koralo Lodón pamkolpamzan akó oya bagürwóman ngitanórre blaman kwata. Ene wa, e sab küp tulum bamgün koralo abün-abün morroal tórrmen tómbapónde akó yabü Godónbóka umulbaina sab wirrianbóka dódórr baine. ¹¹ Akó ki Godón amtindamli wagó, wa sab yabü wirri arüng nókyerre tóba ngaru bapón-koke arüng ngarkwatódó, igósüm e sab karrkukus bórrongo akó zao-zao koralo blaman müp tonarrdó, bagürwómpükü. ¹² Ki Godón ta amtindamli wagó, e sab Ab eso ekyenane, yabü gaodó nótó baina poko apadóm ene klamdógab, God ne

[alkamül-koke bóktan] ingrinürr tóba pamkol-pamabkü, kwitüm zyóndü.

¹³ Wa mibü [aurdü semanórr] tümündügabi, [satania] ne balngomólda, akó wa mibü simarrurr ola, oya Oloma ne balngomólda kingzan, oya moboküpdü ubi noakamáma. ¹⁴ Tóba Oloman бүдүлдүма God mibü aurdü semanórr, ene wa mibü kolae tonarr barrgonórr.

Kerriso Ia Nótóke akó Wa Laró Tómbapónða

¹⁵ Darrü olom gaodó kokea Godón asenóm, a oya Olom Kerriso Godón dandang pupainda, God nótóke. Akó Kerriso ngaen olomzana, igó ngarkwatódó oya balngomól arüng wirriana blaman elklazadógab, God ne elklaza tómbapónórr. ¹⁶ Zitülkus módóga, oyakama God blaman elklaza tómbapónórr, kwitüm akó tüpdü ne elklazako, mi ne elklaza gaodómakla basenóm akó mi ne elklaza gaodó kokeakla basenóm, ene wa, blaman [anerru] akó samu, arüangi nidi balngomóldako. Blaman elklaza God tómbapónórr Kerrisokama akó Kerrisonkü. ¹⁷ Kerriso watóke, ngaen asi nótó yarilürr, solkwat God blaman elklaza tómbapónórr, akó Kerrisonme blaman elklaza metat asiko tibiób pabodó. ¹⁸ Akó Kerriso tüób büban singüle, ene wa, sos pamkolpamab singüldü pam, zitülkus wa sosan zitüla akó God oya ngaen-gógópan irsümülürr бүдүлдүгabi metat ngyabenóm. Ene igósüm, Kerriso tüób amkoman singüldü pamóm baine blaman elklazadó. ¹⁹ Zitülkus módóga, Godón ubi yarilürr tóba Olomdó ngyabenóm tóba dudu tórrmen

tulmili, ²⁰ akó oyakama blaman tómbapórrón elklaza akonóm tóbaka, tüpdü ne elklazako, akó kwitüm ne elklazako. Wa tóba Olom zirrsapónórr oya óea bókanóm akó nurrótókóm krrosdó. Olgabi God tóba paud sidódürr blaman elklazadó.

²¹ Ngaen e yaib nanabwób kwarilnürü God-kagabi akó e oya gómdamal-koke kwarilnürü yabiób kolae gyagüpitótókdógabi akó yabiób kolae tórrmenabme. ²² A errkya e usakü gódam bangurrünakla igó klamdógabi, Ker-riso pamakanan bübi tómtómólórr akó krrosdó nurrótókórr. Wa yabü gódam nangunóp amar-rum tóba obzek kwata igó pamkolpamzan, sab nibiób moboküp [kolkal] kwarile, nibiób kolae tonarr babul kwarile, akó nibióbkwata pamkol-pama zitül-koke pokodó koke bóktan kwarile wagó, i kolae kla tómbapónónóp. ²³ Ene amko-mana, e ne metat Morroal Bóktan Yesunkwata nóma amkoman angun kwarilo, zürük akó karrkukus bórrangde, akó e ne darrü pam koke nóma ok inane yabü aunaunan ngibtan-gum gedlóngóm bainüm, God ne alkamül-koke bóktan irrbünürr Morroal Bóktandó. Ini ne Bóktane e barrkrrürü akó pama amgolnóp blaman pamkolpamdó ini tüpdü. Akó ka, Pol, zaget pamóm bairrü ini Bóktan amgolóm.

Polón Zaget Sos Pamkolpamabkü

²⁴ Errkya ka bagürwómdóla, zitülkus kürü azid aenga yabü tangbamtinda. Akó ka dómdóm poko azid aengdóla, Kerriso ne azid ingrinürr kürü aengóm kólba bübdü oya ngidü

sos pamkolpam tangbamtinüm, oya büb ni-
 dipko. ²⁵ Ka, Pol, ibü zaget pamóm bairrü igó
 ngarkwatódó, God kürü küngrinürr igó zaget
 tómbapónóm, e Kolosi pamkolpam nidipakla,
 yabü tangbamtinüm, Godón bóktan Yesunkwata
 dudu amgolóm. ²⁶ Ini Godón kwindü anikürrün
 bóktan† anikürrün yarilürr blaman pamkol-
 pamdógabi, ngaen nidi nygaben koralórr, a wa
 ma ini tonarrdó pupo syónürr tóba pamkol-
 pamdó. ²⁷ God gyagüpitótók kuri ipadórr ibüka
 pupainüm wagó, ini kwindü anikürrün bóktan
 wirri kómala Zu-koke pamkolpamab aodó. Ini
 kwindü anikürrün bóktan módóga, Kerriso
 nygabenda yabü bübdü, Zu-koke nidipakla,
 akó we ngarkwatódó, e [wirri kómal zyónüm]
 gedlóngóm baindakla. ²⁸ Ki blaman pamkol-
 pam büzazildakla Yesu Kerrisonkwata. Ki ibü
 arüngi ikik bókrrandakla wagó, i wata Kerrison
 mamóan korale. Akó ki ibü umul baindakla Ker-
 risonkwata kibiób blaman wirri gyagüpitótóke.
 Ene igósüm, blaman pamkolpama, Kerrisoka
 dabyórrün nidipako, sab gaodó kena kwarilün
 samuan ngarkwatódó, ki sab ibü Godón obzek
 kwata nóma simarrurre. ²⁹ Ka igósüm zagetdóla
 wirri arüngi akó wirribóka bütanindóla, oya
 arüng ngarkwatódó, kürükama ne arünga za-
 getóda wirri arüngpükü.

2

¹ Kürü ubi e umul koralo, ka wirribóka
 ia bütanindóla yabü tangbamtinüm akó ibü,

† **1:26** kwindü anikürrün bóktan, Mórrke-mórrke módóga:
 mystery.

Leiodisia* wirri basirrdü nidipako, akó blaman ngibürr amkoman bangun pamkolpam kürü obzek koke nidi kósenóp. ² Kürü ubia yabü blamanab moboküp arüangan ngibtanóm, akó igó, e dabyórrün kwarilo yabü [moboküpdü ubidügabi]. Ene igósüm, e Godón bóktanán küp dudu umul kwarilo akó olgabi taiwan umul koralo ene amkomana. Ene wa, e sab Godón kwindü anikürrün bóktan iade umul koralo, ngaen ne poko anikürrün yarilürr. Ene poko módóga, Kerrisonbóka umul. ³ [Wirri gyagüpitótók] akó Godónbóka umul anikürrünamli Kerrisoka. I mórrelzanamli, e ne kla gaodómamli asenóm wata oyaka. ⁴ Ka ini kla wialómdóla, igósüm darrü pama sab yabü koke ilklió nülirre tóba obae bóktane, inzan ne bóktane, e nekwata gyagüpi tótókdakla, wa dümdüma. ⁵ Zitülkus módóga, enana ka babulóla yenkü büban kwata, kürü samu asine yenkü. Akó ka bagürwómdóla, zitülkus ka umulóla wagó, e darrpan-darrpan dabyórrünakla akó e Yesun amkoman karkukusi angundakla.

Mi Ngyaben Kwarilo Kerrisoka Dabyórrün Pamkolpamzan

⁶ Da we ngarkwatódó, ezan amkoman bangundakla wagó, Kerriso Yesu [Lode], metat inzan ngyaben kwarilünke, ne pamkolpamko oyaka dabyórrün. ⁷ Ene wa, e metat amkoman karkukusi angun kwarilün Yesun, wamaka nugu-pan simkün tüpdü bólangórrónako. Akó yabü

---

* **2:1** Leiodisia wirri basirr Kolosi minggüpanan yarilürr.

amkoman bangun Yesuka metat ki dódórr bain kwarile. Akó e metat amkoman karrkukusi bangun kwarilün, pamazan yabü umul ninóp, akó metat Godón ngaru bapón-koke eso ekyenane.

⁸ E umul-umul kwarilün igó, darrü pam babul yarile yabü bumiógüm küp-koke akó ilklió bülión bóktane, pamakan wirri gyagüpitótókdógab ne klama tótókda. Ene wirri gyagüpitótók pamakanan bókam tumtum ngarkwatódóma akó igó umulbain bóktan ngarkwatódó, tüpan gidabkwata. A ene wirri gyagüpitótók ma Kerrisonkwata umulbain ngarkwatódó kokea. ⁹ Darrü pam ok ain-gu yabü ilklió büliónüm ene bóktane, zitülkus God Kerrison bübdü nyabenda tóba dudu tórrmen tulmili. ¹⁰ Akó yabü blaman kla asiko samuan ngarkwatódó, zitülkus e Kerrisoka dabyórrünakla. Wa wató singüldü pama, blaman balngomól samu akó arüngpükü samu nótó balngomólda. ¹¹ Akó zitülkus e Kerrisoka dabyórrünakla, ene inzana, wamaka yabü [gyabi sopae singgalgórrónako]. Pama ene kla koke tónggapónóp büban ngarkwatódó, a Kerriso tónggapónórr samuan ngarkwatódó, ene wa, wa yabü kolae tonarrpükü nyaben amanórr, tüpan büba ne kla alngomól yarilürr. ¹² Yabü [baptaes bain] tonarrdó, ene inzana, wamaka e wankü nurrbarirrü akó gapókdó kwarilnürü akó God yabü sirsinürr Kerrisokü. Ini klama tómbapónórr, zitülkus e amkoman angundakla wagó, Godón arüng asine, Kerrison nótó irsümülürr büdüldügab. ¹³ Yadi, e ngaen

büdül koralnórró samuan ngarkwatódó yabiób kolae tonarrabme akó zitülkus yabü kolae tonarrpükü nyaben amarrón koke kwarilürr, tüpan büba ne kla alngomól yarilürr. E inzan nóma kwarilnürü, da God yabü arról nókyenóp samuan ngarkwatódó Kerrisokü. God mibü blaman kolae tonarr norrgonóp. ¹⁴ Ene igó yarilürr, wamaka God ene dedi peba arrgonórr, mibü kolae tonarr ne klamdó wibalómórrón koralórr akó mibü kolae tonarrab darrem. Akó ene igó yarilürr, wamaka wa ene peba krrosdó emngyelórr Yesu nóma nurrótókkórr akó inzan kwata wa ene peba amanórr. ¹⁵ Wa balngomól kolae samu akó arüngpükü kolae samu ibü arüng amanórr. Ene kakóm, wa ibü panzedó simarrurr igó amtyanóm, wa ibü [ut-ut ninóp] Kerriso nóma nurrótókkórr krrosdó.

¹⁶ We ngarkwatódó, e darrü olom ok ain-gu yabü zaz bainüm igóbókamde, e laró alodakla ó anóndakla, ó igóbókamde, e igó tórewóm koke amandakla igó, blaman pailan tóre Mosesón gida ngarkwatódó, ó Kúsil Melpal Tóre, ó [Sabad] ngürr. ¹⁷ Ene gida ini elklazabkwata wata igó klaman dandang kwarilürr, ne klama ki tame. Kerriso wa ene amkoman klama. ¹⁸ E ibü arrkrugu, arüngi nidi byaldako, ngibürrdü igó poko amtyanóm, e yabiób ngi ia tüp alókdakla, akó arüngi nidi byaldako anerru [ótókóm]. E ne ibü nóma nurrkruane, e yabiób kwitüm darrem kla nümrükane, e sab ne kla yazebane kwitüm. Inzan pama gyagüpi tótókdako igó, ibü dümdüm asine ini elklaza umul bainüm pamkolpamdó,

azazildi i nuszan kla nósenóp. Akó ibü tüpan gyagüpitótókdógab i gyagüpi tótókdako igó, i morroalanako ngibürr pamkolpamdógab. A ibü ma darrü dümdüm babula inzan gyagüpi tótókóm. ¹⁹ Akó i myamem dabyórrün kokeako Kerrisoka, Singül nótóke. Oya amkoman angun pamkolpam bübako. Kwók akó kwókan püós, i büb arümdako akó dayóndako, akó singüla büb alngomólda. Olgabi büba dódórr baina. Ene dadan ngarkwatódó, Kerriso amkoman bangun pamkolpam balngomólda akó olgabi i tibiób tangbamtindako akó dabyórrünako. Olgabi God ibü dódórr baina Kerrisokama.

²⁰ E Kerrisoka nóma dabinarre, ene wa, e nurrbarirrü wankü. Olgabi umulbain bóktana ini tüpan gidabkwata yabü myamem koke balngomóldako. Da e iade nyabendakla wamaka e tüpan pamkolpamakla? E igó gida larógóm mamoadakla, ²¹ wagó, “Amoan-gu! Bapókgu! Amurrgu!”? ²² Ini gida-a enekwata bóktanda, ne klama kolae bairre almit kakóm, zitülkus ini gida paman arüng bóktan akó umulbain bóktan ngarkwatódómako. ²³ I pamkolpam umul baidako Godón ótókóm pamakan gyagüpitótók ngarkwatódó. I pamkolpam umul baidako ngibürrdü igó poko amtyanóm, i tibiób ngi ia tüp alókdako. Akó i pamkolpam umul baidako tibiób büb azidan ngibtanóm. Da ini gida inzanako, wamaka wirri gyagüpitótók pama irrbünóp. A ini gida-a kokean tangbamtindako kolae büban ubi mamoad-gum.

3

Mi Inzan Ngyaben Kwarilo, Godón Ubi Ngark-watódó

¹ Da módóga, zitülkus God yabü sirsinürr Kerrisokü, yabü moboküp ola kwarile, kwitüdü ne elklazasoko, Kerriso ne mórranda wirri pabodó Godón tutul tangdó. ² Yabiób gyagüpitótók we elklazadó irrbünane, kwitüdü ne elklazasoko, a we elklazadó koke, tüpdü ne elklazako. ³ Zitülkus módóga, ene wa, e nurrbarirrü Kerrisokü, akó yabü arról arrónako Kerrisokü Godka. ⁴ Kerriso, yabü ene arról nótó nülinóp, sab nóma okaka tübine, da e ta sab okaka tübinane usakü akó dadan [wirri kómal zyóne] tüóbzan.

⁵ We ngarkwatódó, elókam yabü ne tüpan tórrmen tulmilko: yabü kol ó morwal koke nidipko, enkü utgu; [kolkal]-koke tonarr, büódan elklaza, akó kolae büban ubi tómbapón-gu. Akó yabü ubi babul ki yarile abün elklaza azebóm. Yabü ne ubi abün elklaza azebóm nóma yarile, da ene inzana, wamaka e obae god [ótókdakla].

⁶ Ini elklazabme, Godón wirri ngürsila sab tame ibüka, oya bóktan koke nidi arrkrrudako.*

⁷ Ngaen e yaib ta ini kolae tonarr tómbapónarre, e inzan nóma ngyaben koralnórró. ⁸ A errkya e blaman ene tonarr oloklón: popa ngürsil, wirri ngürsil, azid alión, obae bóktan ngibürr pamkolpamabkwata panzedó, akó tórebapón bóktan yabiób ulitüdügab. ⁹ Obae tizgu yabiób

---

3:1 Wórr Peba 110:1 * **3:6** oya bóktan koke nidi arrkrrudako: Ngibürr Grik bóktane tange wibalómórrón pebadó ini poko babula.

darrpan-darrpandó. Zitülkus módóga, e yabiób ngaep tonarr kuri amónarre akó bólenarre ene tonarran tórrmen tulmil tómbapón-gum. ¹⁰ Akó e küsil tonarr kuri bamelarre mórrkenyórrzan, God ne kla küsil ainda tüóbzan bainüm, ene küsil tonarr nótó nókyenóp. Ene igósüm, e Godónbóka amkoman umul koralo. ¹¹ Ini küsil ngyabendó, ene darrü kla kokea, ma ia Zu pamla, ta ia Zu pam kokela, marü [gyabi sopae ia singgapirrüna], ta ia koke, ma ia mogob pamla, ta ia molpoko pamla, ma ia [leba zaget olomla], ta ia leba zaget olom kokela. A wirri ne klame, wa Kerriso-e akó wa blaman tóba pamkolpamdó ngyabenda.

¹² We ngarkwatódó, zitülkus God yabü il-ianórr akó tibi-tibi amanórr tóba pamkolpamóm bainüm akó zitülkus oya [moboküpdü ubi] yabükama, e ene tonarr mórrkenyórrzan bamelane: gyaur okaka ninane, morroal tonarr okaka ninane, yabiób ngi tüp elókane, mómóke korálón, akó zao-zao bainane. ¹³ Yabiób darrpan-darrpanab kle-kle tonarr ok ninam akó darrü oloma ne kolae nóma tónggapónórr yabüka, oya kolae arrgonam. Wata Lodzan yabü kolae barrgonórr, e ta yabiób darrpan-darrpanab kolae barrgonane. ¹⁴ Akó ini blaman morroal tórrmen tulmil tumum, yabü moboküpdü ubi irbünam. Yabü moboküpdü ubi yabiób darrpan-darrpandó wa syezana, yabü blaman ne klama arümda [dudu kómal] kwóbdü. ¹⁵ Akó Kerrison pauda yabü moboküp ki balngomól yarile, zitülkus God yabü ngibaunürr paud ódódóm

yabiób darrpan-darrpandó darrpan búbzan. Akó e metat Godón eso ekyenane. ¹⁶ Kerrison bóktan metat ki yarilün yabü moboküpdü. E yabiób darrpan-darrpan umul bain akó ikik bókrrian kwarilün dudu [wirri gyagüpitótóke]. Godka wórr bato koralón, igó opore, Godón Bóktandógabi ne oporko, Godón agür wórr bato koralón, akó ngibürr samuan ngarkwatódó wórr bato koralón amkoman moboküpi. Ezan wórr batodakla, Godón eso ekyalam. ¹⁷ Da módóga, e blaman ne poko bóktandakla akó ne kla tómbapóndakla, blaman tómbapónam Lod Yesun ngidü, ezan Godón, mibü Ab nótóke, eso akyandakla Yesukama.

Ikik Bókrrian Bóktan Yesun Amkoman Angun Kolpamdó, Darrpan Müótüdü Nidi Ngyabendako

¹⁸ Konggal, e yabiób morwalab tangdó ki kwarila, zitülkus ene kla dümdüma nadü kolo dabyórrün Lodka.

¹⁹ Morwal, yabü moboküpdü ubi yabiób konggaldó ki korale akó ibü zóngange-koke ki angón korala.

²⁰ Olmal, e yabiób aipalabalab blaman bóktan arrkrru koralo, zitülkus inzan kwata, e Lodón bagürwóman ngitandakla.

²¹ Abal, yabiób olmal ngürsilan ngibtan-gu. E ibü ne nóma ngürsilan ngintinane, i sab kolaebóka irre.

²² Leba zaget kolpam, yabiób tüpan wirri pamab blaman bóktan arrkrru kwarilün.

3:16 Epesus 5:19-20
Epesus 5:25; 1 Pita 3:7

3:18 Epesus 5:22; 1 Pita 3:1

3:19

3:20 Epesus 6:1

3:21 Epesus 6:4

E ibü bóktan wata ugón koke arrkrrunane ibü ilküpdü, ó igó zitülkusdü koke igó, ibü bagürwóman ngibtanóm. A e ma ibü bóktan arrkrrunane amkoman moboküpi, zitülkus e Lodón gum-gum ótókdakla. ²³ E ne kla tónggapónóm kaindakla, dudu moboküpi tónggapónam, wamaka e Lodónkü tónggapóndakla, a pamankü koke. ²⁴ Zitülkus módóga, e umulakla wagó, Lod sab yabü darrem kla nókyerre, wa ne [alkamül-koke bóktan] ingrinürr. Lod Kerriso watóke, e noankü zagetódkakla. ²⁵ Da kolae nidi tómbapóndako, God sab ibü [kolaean darrem] nókyerre, akó God sab blaman pamkolpam darrpan ngarkwatódó zaz nirre.

4

¹ Wirri pam, yabiób leba zaget kolpam wata dümdüm bangón akó darrpan ngarkwatódó ngabkan koralo, zitülkus e umulakla wagó, yabü darrü Wirri Pam ta asise kwitüm.

Ngibürr Ikik Bókrran Bóktan

² Tóre metat bako kwarilünke piküp bain koke, aerrde akó metat Godón eso akyande. ³ Dakla kibünkü ta tóre bako kwarilün wagó, God sab kwat alóte kibünkü oya bóktan ayom, igósüm ki kwindü anikürrün bóktan Kerrisonkwata büdrrat kwarilo. Ene bóktananne ka sein sye-i amrókrrónla tümün müótüdü. ⁴ Da tóre bako korálón kürünkü wagó, ka sab ene bóktan pupaino panzedó, ka nezan ki tónggapóna.

⁵ E [wirri gyagüpitótóke] tórrmen tulmil tómbapónamke ibüka, Lod Yesun amkoman koke nidi angundako. Blaman tonarr aerr koralón ibüka büdrratóm Yesunkwata. ⁶ Yabü bóktan metat morroal tonarrpükü ki yarilün, ibü morroal arrkrrum.* Ene igósidi, e umul koralo blaman pamkolpamdó iazan bóktan alkomólóm.

Dómdóm Alakón Bóktan

⁷ Tikikus yabüka blaman kla wató büdrratle, kürüka ne pokoa tómbapónórr. Wa moboküpdü narezoreta akó wa kankü amkoman moboküpi zagetóda Lodónkü. ⁸ Ka oya ugósüm zirrapóndóla yabüka, e blaman kla umul koralo, kibüka ne pokoa tómbapónóp, akó wa yabü moboküp iade arüng nütürre. ⁹ Ka Onesimusün zirrapóndóla Tikikusdi. Wa kibü moboküpdü zonareta, ngambangól pam akó yabü basirr pam nótóke. Ini pam nisa sab yabü blaman kla nüzazilórrre, ne pokoa tómbapóndako aini.

¹⁰ Erristarrkus, tümün müótüdü nótóke kankü, tóba morroal yawal bóktan zirrapónda yabüka, akó Mak, Barrnabasón zonaret nótóke, wa ta tóba yawal bóktan zirrapónda. E arüng bóktan kuri ipüdarre oyakwata. Wa ne nóma tame, e sab oya morroal tonarre ipüdamke. ¹¹ Yesu, oya darrü ngi Zastus,

---

* **4:6** ibü morroal arrkrrum, Grrik bóktane ma inzan angrirrüna: soltpükü angangorrón ki yarile. **4:7** Apostolab Tórrmen 20:4; Epesus 6:21; 2 Timoti 4:12; Taetus 3:12 **4:8** Epesus 6:21-22 **4:9** Pilimon 1:10-12 **4:10** Apostolab Tórrmen 19:29; 20:4; 27:2; Kolosi 4:10; Pilimon 1:24 **4:10** Apostolab Tórrmen 12:12, 25; 13:13; 15:37-39

ta tóba morroal yawal bóktan zirrapónnda. Wata ini aüd Zu pamako ibü aodó, kankü nidi zagetódako pamkolpam umul bainüm Godón Kingzan Balngomólankwata, akó i kürü ul kinóp. ¹² Epaprras tóba morroal yawal bóktan zirrapónnda, yabü basirr pam nótóke akó Kerriso Yesun zaget pam. Wa metat tóre bakoda yabünkü tóba dudu moboküpi wagó, e karrkukus bórrang kwarilo, gaodó ne pamkolpamakla samuan ngarkwatódó akó amkoman umul nidipakla Godón blaman ubi larógako. ¹³ Ene amkomana, zitülkus ka esenórró akó igósidi umulóla wagó, wa arüngi zagetóda yabü tangbamtinüm akó ibü, Leiodisia akó Aeórrapolis wirri basirr nisdü nidi ngyabendako. ¹⁴ Kibü moboküpdü gódam Luk, dokta nótóke, akó Dimas, i ta morroal yawal bóktan zirrapóndamli yabüka.

¹⁵ Kürü morroal yawal bóktan [zonare-tal] nókyenam, Leiodisia wirri basirrdü nidi ngyabendako. Kürü morroal yawal bóktan nókyenam Nimpa† ó sos kolpam nidi kwób bazendako oya müótüdü. ¹⁶ Darrü pama ini peba mórrag nóma etónge yabüka, ene kakóm, ini kla zirrapó sos pamkolpamdó Leiodisiam akó ibü nilam atangóm. Akó ka ne peba mórrag wialómórró ibüka Leiodisiam, e ta ene kla etóngamke. ¹⁷ Arrkipusün izazilamke igó, “Ma ene zaget elakónke, Lod marü ne zaget mókyanórr.”

4:12 Kolosi 1:7; Pilimon 1:23   **4:14** 2 Timoti 4:10, 11; Pilimon 1:24   † **4:15** Nimpa darrü Grik kol ngio.   **4:17** Pilimon 1:2

¹⁸ Ka, Pol, ini morroal yawal bóktan kólbanóm tange wialómdóla. E gyagüpi amaikam wagó, ka sein sye-i amrókrrónla tümün müótüdü. Ka tóredóla, Lodón [gail tonarr] asi ki yarilün yabüka.

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-02-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Feb 2023

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614